

EP nariai: „Sausio 13-oji Krekliui yra viena svarbiausių datų, kurią reikia supurvinti“

Pirmajai naujų metų savaitės apžvalgai Briuselyje susitiko trys Europos Liaudies Partijos (ELP) frakcijai priklausantys Europos Parlamento (EP) nariai – Andrius Kubilius, Rasa Juknevičienė ir Aušra Maldeikienė.

EP narė Rasa Juknevičienė susitikimą pradėjo liūdna žinia ir užuojauta artimiesiems dėl netikėtai mirusio Europos Parlamento Prezidento Davido Sassoli, kuriam buvo vos 65-eri metai, o iki jo kadencijos pabaigos buvo likusi vos savaitė. Tai pirmasis kartas EP istorijoje, kai amžinybėn iškeliauja pareigas einantis EP Prezidentas. Tačiau, anot parlamentarės, gyvenimas eina į priekį ir jau kitą savaitę, kaip ir buvo numatyta, EP rinks naują Prezidentą.

„Mes tikimės, kad ja taps mūsų politinės grupės atstovė, Lietuvoje gana gerai žinoma, tikra lietuvių draugė ir gerai žinanti Lietuvos bei regiono interesus, nepaisant, kad ji yra iš tolimos Maltos – Roberta Metsola. Norime palinkėti jai sėkmės. Sergame už Robertos sėkmę,“ – sakė R. Juknevičienė.

Pokalbis buvo įrašytas sausio 13-ąją, tad apžvelgiant tos dienos įvykius prie Seimo, kai susirinkusi žmonių grupė trukdė minėjimą, kėlė triukšmą kalbant valstybės vadovams ir Laisvės premijos laureatams disidentams, tad nuotaikos labai neįaukios.

„Nenusiminkime. Jedinstvo niekada Lietuvoje nelaimės. Nelaimėjo tuomet – 1991 metais, tuo labiau nelaimės ir dabar. Jie buvo ir, deja, bus. Kodėl buvo pasirinkta Sausio 13-oji? Tikrai neatsitiktinai. Sausio 13-oji Krekliui yra viena svarbiausių datų, kurią reikia supurvinti. Tai darė per Algirdą Paleckį, kuris sakė, kad „savi šaudė į savus“. Neabejoju, kad tuos žmones ir nukreipė kažkas į Sausio 13-ąją, kad šitai chuliganiškai būtų purvinama mūsų pati šviesiausia, skaidriausia ar viena skaidriausių dienų mūsų kalendoriuje,“ – sakė signatarė R. Juknevičienė.

Kitas aktualus ir svarbus klausimas – Kinija ir Taivanas. Jis jaudina daugelį ir kelia nemažai diskusijų. Reikia tikėtis, kad tai ką padarė Lietuva išjudins ir Europos Sąjungą (ES). Parlamentarė R. Juknevičienė komunistinės Kinijos režimą palygino su vėžiu. Pradžioje tu net nejauti, kad jį turi, todėl labai svarbu gydymą pradėti, kol dar neapimtas visas kūnas, o šiuo atveju – Europa ir pasaulis. Nes po to jau bus per vėlu.

EP narė Aušra Maldeikienė, paklausta ar Lietuva išsišoko su Taivaniečių atstovybės įkūrimu, atsakė, jog Lietuvoje nėra įprasta domėtis pasaulio naujienomis. Tačiau, pasak parlamentarės, tai nėra nauja problema, kalbant anksčiau minėtis palyginimais – nėra pradinė vėžio stadija. Apie tai jau anksčiau yra kalbėjęs kontraversiškai vertintas JAV Prezidentas D. Trampas, apie tai kalba Australija, Naujoji Zelandija, Japonija.

EP nariai: „Sausio 13-oji Krekliui yra viena svarbiausių datų, kurią reikia supurvinti“

„Galų gale Lietuvoje užsienio politikoje yra žmonės, kurie domisi užsienio politika,“ – sakė A. Maldeikienė, o R. Juknevičienė atitarė: „pagaliau yra Lietuvos užsienio politika.“

„EP pernai spalio 21 dieną priėmė rezoliuciją, kurioje aiškiai pasakyta, kad Europos priklausymas nuo Kinijos yra pražūtingas mūsų egzistencijai,“ – sakė A. Maldeikienė.

Europarlamentaras Andrius Kubilius paklaustas apie galimus nuostolius ir tai, ką mes maži galime, pradėjo nuo to, kad Kinija, kokia ji buvo prieš dešimt metų ir yra dabar, tai dvi skirtingos valstybės.

„Anksčiau Kinija laikėsi teorijos, kad nereikia išsišokti, reikia ramiau pasaulyje ir nerodyti savo galios, tai su Xi Jinping atėjimu prieš penkis-šešis metus Kinija pakeitė savo filosofiją. Kinija turi visas teises ir galimybes tapti pasaulio ekonomine galybe, kaip bus – pamatysime. Tačiau jie jau dabar bando projektuotis ir į geopolitinę galybę,“ – sakė A. Kubilius.

Politiko nuomone, lūžis Vakarų pasaulio požiūryje į Kiniją nutiko, nes „Kinija labai grubiai sulaužė savo duotą įsipareigojimą Honkongui – „viena Kinija – dvi sistemos“. Komunistų sistema ir britų užauginta demokratija Honkonge. Britai pasitraukė iš Honkongo 1997 metais, bet Kinija davė pažadą, kad saugos Honkongo demokratiją. Tos demokratijos ji nutarė nebesaugoti, nors įsipareigojimas yra 1947 metų. Dabartinė Kinija labai aiškiai parodė, kad jos įsipareigojimai yra nebesvarbūs, kad ji eis agresyviai ir dėl uigurų, ir prieš Taivaną,“ – pasakojo A. Kubilius.

EP praėjusių metų pavasarį taip pat nusprendė neratifikuoti ES ir Kinijos investicijų sutarties.

„Taivas yra nedidelis ir gana toli. Taivas yra labai aiški demokratija, vienas dalykas, ir antras dalykas – labai stipri ekonomika, aukštųjų technologijų ekonomika. Taivas kovoja už savo identitetą, už savo savarankiškumą. Ilgai galima kalbėti apie istoriją. Lietuva pasirinkdama Taivano pusę, o ne Kinijos pusę daro teisingą geopolitinį žingsnį ir kartu iš to gauna daug ekonominės naudos. Kuriamas 200 milijonų investicinis fondas, milijardo paskolų fondas, šalia to atsiveriančios JAV rinkos. Tai dėl mūsų politikos Taivano atžvilgiu. Iš Kinijos to mes nei turėjom galimybių, nei galėjom tikėtis. Taip, kai kuriam verslui dabar yra sunkiau, bet tai yra išsprendžiami dalykai, o tai kokie sprendimai buvo padaryti, mano manymu yra visiškai teisingi,“ – sakė ilgametę politinę patirtį turintis Lietuvos ELP delegacijos vadovas.

R. Juknevičienės teigimu, Kinijos reakcija buvo netikėta ir neadekvati, tai gali priversti ir Europos Sąjungą peržiūrėti sprendimus dėl Kinijos. Parlamentarė taip pat kėlė klausimą, ar

EP nariai: „Sausio 13-oji Krekliui yra viena svarbiausių datų, kurią reikia supurvinti“

Kinija yra tokia konstanta, prie kurios derėtų rįstis, turint omenyje ir Lietuvos verslą.

A. Maldeikienės nuomone, posūkis Kinijos politikoje prieš maždaug dešimt metų, nes tai „monstras molinėmis kojomis“, turinti dideles demografines, nekilnojamojo turto rinkos ir ekonomikos (valstybinė ekonomika, kuri išoriškai savo forma yra privati, bet be valstybės leidimo nieko daryti negalima) problemas. „Tai nėra adekvati, laisva, demokratinė ekonomika,“ – sakė A. Maldeikienė.

Politikė apgailestavo, kad Lietuvos verslininkams stinga adekvačių užsienio politikos žinių, bei pasidalino mintimi iš Wall Street Journal, kuriame teigiama, kad „pasaulyje yra du taškai, kurie lems, kas gyvens ir kas mirs. Tie taškai yra Ukraina ir Taivanas.“ Tuo tarpu Lietuvos verslas, kuris, pasak A. Maldeikienės prisistato, kaip labai modernus, tačiau „nesugeba pasidomėti tarptautine žiniasklaida ir įsivertinti politines rizikas.“

R. Juknevičienės teigimu, LR Prezidento žodžiai, kad Taivaniečių atstovybės pavadinimas buvo klaida, padarė didelę žalą Lietuvai. Taip pat sunkiai suprantamas ir opozicijos elgesys – jų atstovai EP (konkrečiai V. Blinkėvičiūtė) EP balsuoja vienaip, o Lietuvoje jau kalba, kad Užsienio reikalų ministras Gabrielius Landsbergis turėtų atsistatydinti.

„Tai ne tik ekonominis karas. Tai hibridinis propagandinis karas,“ – sakė A. Kubilius ir pridūrė, kad, jei norime, jog Kinija didintų mums ekonominį spaudimą, pakaks dviejų dalykų: panikos balso kalbant, kaip Kinija viską sugriaus ir dvejonų dėl Taivano atstovybės pavadinimo keitimo.

„Jei norime, kad Kinija suprastų, kad daro klaidą ir nieko nepasiektų, reikia laikytis vieningai ir matyti naudą – ir geopolitinę, ir vertybinę, ir pragmatinę – iš to kas yra padaryta ir ką siūlo Taivanas ir JAV,“ – sakė A. Kubilius. Ir baigė mintį viltingai pajuokaudamas, jog netrukus prasidės lenktynės, kas daugiau padarė dėl Taivano atėjimo ir visų milijardų panaudojimo.

A. Maldeikienė apibendrino tiesiai ir aiškiai: „Kas žino pasaulyje, kas yra Nausėda? Su kuriuo niekas techniškai nesikalba didžiojoje spaudoje? Šiandien yra Gabrieliaus Landsbergio interviu Financial Times. Politico vėl rašo mūsų klausimu, cituoja Gabrielių. Nausėda yra žmogus, kuris visada bėga pagal nuvažiuojantį traukinį. <...> Geros, tvarkingos šalys turi žmones, kurie žino, ką jie dirba. Lietuvoje kiekvienas įsivaizduoja, kad gali būti Prezidentu. Nuo Astros, Rūtos iki Gitano. Ne, tai nėra taip paprasta.“

Fotografijos autorius: Alfredas Girdziušas

EP nariai: „Sausio 13-oji Krekliui yra viena svarbiausių datų, kurią reikia supurvinti“

